

Nazwa kwalifikacji: **Świadczenie usług opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej**

Oznaczenie kwalifikacji: **Z.04**

Wersja arkusza: **X**

*Arkusz zawiera informacje prawnie chronione
do momentu rozpoczęcia egzaminu*

Z.04-X-14.08

Czas trwania egzaminu: **60 minut**

EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE

Rok 2014

CZĘŚĆ PISEMNA

Układ graficzny © CKE 2013

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 10 stron. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
2. Do arkusza dołączona jest KARTA ODPOWIEDZI, na której w oznaczonych miejscach:
 - wpisz oznaczenie kwalifikacji,
 - zamaluj kratkę z oznaczeniem wersji arkusza,
 - wpisz swój numer *PESEL**,
 - wpisz swoją datę urodzenia,
 - przyklej naklejkę ze swoim numerem *PESEL*.
3. Arkusz egzaminacyjny zawiera test składający się z 40 zadań.
4. Za każde poprawnie rozwiązane zadanie możesz uzyskać **1 punkt**.
5. Aby zdać część pisemną egzaminu musisz uzyskać co najmniej **20 punktów**.
6. Czytaj uważnie wszystkie zadania.
7. Rozwiązania zaznaczaj na KARCIE ODPOWIEDZI długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
8. Do każdego zadania podane są cztery możliwe odpowiedzi: A, B, C, D. Odpowiada im następujący układ krerek w KARCIE ODPOWIEDZI:

A	B	C	D

9. Tylko jedna odpowiedź jest poprawna.
10. Wybierz właściwą odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą – np., gdy wybrałeś odpowiedź „A”:

■	B	C	D

11. Staraj się wyraźnie zaznaczać odpowiedzi. Jeżeli się pomylisz i błędnie zaznaczysz odpowiedź, otocz ją kółkiem i zaznacz odpowiedź, którą uważasz za poprawną, np.

●	B	C	■

12. Po rozwiązaniu testu sprawdź, czy zaznażyłeś wszystkie odpowiedzi na KARCIE ODPOWIEDZI i wprowadziłeś wszystkie dane, o których mowa w punkcie 2 tej instrukcji.

Pamiętaj, że oddajesz przewodniczącemu zespołu nadzorującego tylko KARTĘ ODPOWIEDZI.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru *PESEL* – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie 1.

Spowolnienie procesów poznawczych w stosunku do wcześniejszego okresu rozwojowego jest charakterystyczne dla

- A. wieku wczesnoszkolnego.
- B. wieku geriatrycznego.
- C. fazy adolescencji.
- D. pokwitania.

Zadanie 2.

W przypadku uszkodzenia protezy zębowej największy problem stanowi

- A. higiena jamy ustnej.
- B. spożywanie posiłków stałych.
- C. spożywanie posiłków płynnych.
- D. utrzymanie kontaktów werbalnych.

Zadanie 3.

U pacjentki zaistniała konieczność umycia głowy. Na podstawie zamieszczonego fragmentu Karty pacjenta opiekun powinien wykonać mycie głowy pacjentce

Karta pacjenta

Helena Kowalska, lat 72

Pacjentka przebywa na oddziale chirurgii drugą dobę, po zabiegu usunięcia wyrostka robaczkowego. W dniu dzisiejszym pacjentka skarży się na dolegliwości bólowe w ranie pooperacyjnej i osłabienie.

- A. podczas kąpieli w wannie.
- B. w pozycji stojącej pod prysznicem.
- C. w pozycji siedzącej pod prysznicem.
- D. w łóżku, przy ewentualnej współpracy z jej strony.

Zadanie 4.

U podopiecznego ze stwardnieniem rozsianym występują zaburzenia mowy i równowagi. W celu ustalenia zakresu samodzielności chorego przy wykonywaniu czynności higienicznych opiekun medyczny powinien wykorzystać zbieranie danych metodą

- A. pomiaru.
- B. wywiadu.
- C. obserwacji.
- D. analizy dokumentacji.

Zadanie 5.

Podopieczna przebywa na oddziale geriatrycznym z powodu otępienia starczego. Wymaga pomocy we wszystkich czynnościach dnia codziennego. W pierwszej kolejności opiekun powinien zwrócić uwagę na pomoc podopiecznej w realizacji potrzeby

- A. afiliacji.
- B. oddychania.
- C. przynależności.
- D. bezpieczeństwa.

Zadanie 6.

28-letnia pani Monika na skutek wypadku komunikacyjnego stała się osobą niepełnosprawną ruchowo. Nie akceptuje swojego kalectwa. Nie chce z nikim rozmawiać, nie podejmuje żadnej aktywności, odmawia jedzenia posiłków, ma zaburzenia snu i jest przygnębiona. U pacjentki występuje problem zdrowotny w postaci

- A. manii.
- B. depresji.
- C. nerwicy.
- D. odrzucenia.

Zadanie 7.

Opiekun medyczny w trakcie pomiaru tętna u 75-letniej pacjentki stwierdził wartość 100 uderzeń na minutę. Taka wartość tętna może wskazywać na

- A. tachykardię.
- B. bradykardię.
- C. migotanie komór.
- D. migotanie przedsionków.

Zadanie 8.

Pacjent ma zdiagnozowaną chorobę nadciśnieniową. Zalecane zachowanie prozdrowotne to

- A. ograniczenie spożycia soli.
- B. stosowanie diety wzbogaconej w białko i witaminy.
- C. stosowanie diety wzbogaconej w witaminy i minerały.
- D. ograniczenie do niezbędnego minimum aktywności ruchowej.

Zadanie 9.

Jaki jest cel wykonywania u pacjenta toalety całego ciała w łóżku?

- A. Zapewnienie komfortu fizycznego i zabezpieczenie skóry przed zmianami.
- B. Zapewnienie komfortu fizycznego i psychicznego oraz zabezpieczenie skóry przed zmianami.
- C. Zabezpieczenie skóry przed zmianami i zapobieganie zakażeniom wewnątrzszpitalnym.
- D. Poprawienie wyglądu estetycznego i zapobieganie zakażeniom wewnątrzszpitalnym.

Zadanie 10.

Który z wymienionych stanów chorobowych jest przeciwwskazaniem do zastosowania okładu ciepłego?

- A. Ból mięśni.
- B. Zapalenie gardła.
- C. Zapalenie stawów.
- D. Ból w jamie brzusznej.

Zadanie 11.

Zalecono prześcienie łóżka pacjenta leżącego z objawami duszniczy bolesnej. Którą czynność można pominąć podczas siania łóżka z chorym?

- A. Ułożenie pacjenta na lewym boku i naciągnięcie podkładów.
- B. Ułożenie pacjenta na prawym boku i naciągnięcie podkładów.
- C. Poprawienie poduszek i naciągnięcie prześcieradła na całej długości.
- D. Wyjęcie poduszek na czas prześcienienia dolnych warstw białizny pościelowej.

Zadanie 12.

Do czynności zapobiegających powstawaniu odparzeń należą:

- A. stosowanie krążka pod pośladki, talkowanie skóry.
- B. talkowanie miejsc narażonych na odparzenia, nakładanie opatrunku.
- C. częsta zmiana białizny pościelowej, dokładne osuszanie skóry po umyciu.
- D. utrzymanie higieny miejsc narażonych na odparzenia, dokładne osuszanie skóry.

Zadanie 13.

Która z wymienionych technik kąpieli **nie jest** zalecana u osób w podeszłym wieku?

- A. Mycie całego ciała w łóżku.
- B. Kąpiel pod natryskiem w pozycji stojącej.
- C. Kąpiel pod natryskiem w pozycji siedzącej.
- D. Mycie w wannie na podnośniku wannowym.

Zadanie 14.

Po umyciu skóry pacjenta wokół stomii opiekun powinien

- A. osuszyć skórę.
- B. schłodzić skórę.
- C. zastosować puder.
- D. przemyć spirytusem skórę.

Zadanie 15.

W jaki sposób należy postępować podczas obcinania paznokci u nóg podopiecznego?

- A. Obcinać brzegi paznokci od lewej strony i opiłować.
- B. Obcinać brzegi paznokci od prawej strony i opiłować.
- C. Obcinać paznokcie zaokrąglając ich brzegi i opiłować.
- D. Obcinać paznokcie nie zaokrąglając brzegów i opiłować.

Zadanie 16.

Wskaż obowiązującą kolejność czynności przygotowujących pacjentkę do karmienia w łóżku.

- A. Przygotowanie stolika przyłóżkowego, ułożenie pacjentki w pozycji siedzącej, nawiązanie z nią kontaktu.
- B. Wykonanie toalety jamy ustnej pacjentki, przygotowanie stolika przyłóżkowego, nawiązanie kontaktu z pacjentką.
- C. Zabezpieczenie pacjentki przed zabrudzeniem, przygotowanie stolika przyłóżkowego, nawiązanie kontaktu z pacjentką.
- D. Nawiązanie kontaktu z pacjentką, ułożenie jej w pozycji siedzącej, zabezpieczenie pacjentki przed zabrudzeniem, przygotowanie stolika przyłóżkowego.

Zadanie 17.

U podopiecznej występują zmiany na błonie śluzowej jamy ustnej. Którego ze środków należy użyć do pędzlowania jamy ustnej?

- A. Boraksu z gliceryną.
- B. 3% wody utlenionej.
- C. 10% wody utlenionej.
- D. Roztworu 0,9% NaCl.

Zadanie 18.

Oklepywanie klatki piersiowej w celu profilaktyki powikłań płucnych należy wykonać

- A. od podstawy klatki piersiowej do szczytu płuc.
- B. od szczytu płuc do podstawy klatki piersiowej.
- C. od boków klatki piersiowej i zakończyć w okolicy krzyżowej.
- D. od boków klatki piersiowej i zakończyć w okolicy łędźwiowej.

Zadanie 19.

Pacjent odżywiany jest przez sondę żołądkową założoną przez usta. Która część ciała wymaga częstej higieny?

- A. Język.
- B. Wargi.
- C. Jama ustna.
- D. Jama nosowa.

Zadanie 20.

Wskaż obowiązującą kolejność wykonywania toalety całego ciała w łóżku.

- A. Twarz, uszy, szyja, klatka piersiowa, kończyny górne, brzuch, plecy i pośladki, kończyny dolne, podmycie.
- B. Klatka piersiowa, kończyny górne, kończyny dolne, twarz, uszy, szyja, kark, plecy i pośladki, brzuch, podmycie.
- C. Twarz, uszy, szyja, plecy i pośladki, brzuch, kończyny górne, kończyny dolne, klatka piersiowa, podmycie.
- D. Klatka piersiowa, brzuch, twarz, uszy, szyja, kark, kończyny górne, plecy i pośladki, kończyny dolne, podmycie.

Zadanie 21.

Opiekun, wykonując okład zimny, **nie powinien** stosować

- A. ceratki.
- B. wazeliny.
- C. spirytusu 70%.
- D. opaski dzianej.

Zadanie 22.

U 82-letniego pacjenta z podejrzeniem skręcenia stawu skokowego można doraźnie zastosować

- A. podgrzaną parafinę.
- B. lampę sollux.
- C. okład ciepły.
- D. zimny żel.

Zadanie 23.

Aby zapobiec powstawaniu odleżyn u pacjentki unieruchomionej po złamaniu szyjki kości udowej, należy co dwie godziny

- A. zmieniać pozycję ciała.
- B. zmieniać bieliznę osobistą.
- C. wykonywać gimnastykę bierną.
- D. wykonywać toaletę całego ciała w łóżku.

Zadanie 24.

Która pozycja jest najkorzystniejsza dla pacjenta z niewydolnością lewokomorową?

- A. Pozycja Fowlera.
- B. Półwysoka na plecach.
- C. Wysoka z pochyleniem do przodu.
- D. Wysoka z opuszczonymi kończynami dolnymi.

Zadanie 25.

U pacjentki leczonej na cukrzycę wystąpiły drżenia mięśniowe, zawroty głowy, niepokój, nadmierna potliwość. Opiekun medyczny powinien poinformować o tych objawach

- A. rodzinę.
- B. pielęgniarkę.
- C. sekretarkę medyczną.
- D. koleżankę współpracującą.

Zadanie 26.

Bandaż wykorzystany do wykonania okładu należy wyrzucić do worka w kolorze

- A. żółtym.
- B. czarnym.
- C. niebieskim.
- D. czerwonym.

Zadanie 27.

Która z czynności wymaga zastosowania podkładu ślizgowego?

- A. Pionizacja pacjenta po udarze mózgu.
- B. Pionizacja pacjenta po zabiegu operacyjnym.
- C. Samodzielna zmiana pozycji pacjenta w łóżku.
- D. Przemieszczanie na bok pacjenta leżącego w łóżku.

Zadanie 28.

Zimne środki przeciwwzpalne stosuje się w celu

- A. przyspieszenia przemiany materii w komórkach.
- B. zwężenia powierzchniowych naczyń krwionośnych.
- C. rozszerzenia powierzchniowych naczyń krwionośnych.
- D. zwiększenie dopływu substancji odżywczych do komórek.

Zadanie 29.

78-letnia samotna podopieczna choruje na cukrzycę i nadciśnienie tętnicze. Nie zawsze przyjmuje leki o właściwych godzinach. Jak w takiej sytuacji powinien postąpić opiekun?

- A. Poprosić sąsiadów o pomoc.
- B. Powiadomić lekarza rodzinnego.
- C. Przygotować leki w opisanych pojemnikach.
- D. Przypominać codziennie telefonicznie o przyjmowaniu leków.

Zadanie 30.

Chora ze zwyrodnieniem stawów ma trudności w poruszaniu się. Codzienne czynności wykonuje z wysiłkiem. Jak powinien zachować się opiekun podczas zabiegu mycia głowy?

- A. Wykonać czynność za chorą.
- B. Pomóc chorej przy myciu głowy.
- C. Pozwolić chorej umyć głowę samodzielnie.
- D. Udzielać wskazówek podczas mycia głowy przez chorą.

Zadanie 31.

Który z wymienionych sprzętów pomoże pacjentowi przy samodzielnym siadaniu w łóżku?

- A. Balkonik.
- B. Czworonóg.
- C. Barijerka ochronna.
- D. Drabinka przyłóżkowa.

Zadanie 32.

Uwaga mimowolna jest dominująca w okresie

- A. szkolnym.
- B. dojrzewania.
- C. młodzieńczym.
- D. przedszkolnym.

Zadanie 33.

U pacjenta z trudnościami w samodzielnym korzystaniu z toalety należy zastosować

- A. wózek sanitarny.
- B. wysoki balkonik.
- C. wózek inwalidzki.
- D. laskę wielopunktową.

Zadanie 34.

Pacjent z chorobą Alzheimera ma trudność z kolejnością założenia odzieży. W jaki sposób należy pomóc pacjentowi w wykonaniu tej czynności?

- A. Wykonać czynności za pacjenta.
- B. Zapisać na kartce sposób założenia odzieży.
- C. Ułożyć odzież w takiej kolejności, jak będzie zakładana.
- D. Wyjaśnić pacjentowi w jakiej kolejności musi zakładać odzież.

Zadanie 35.

Na oddziale internistycznym od kilku dni przebywa 78-letnia pacjentka. Jest zagubiona, obawia się o swoje zdrowie, rodzina jej nie odwiedza. W pierwszej kolejności chorej potrzebne jest wsparcie

- A. materialne.
- B. emocjonalne.
- C. informacyjne.
- D. instrumentalne.

Zadanie 36.

U pacjentki występuje niedowład kończyny dolnej i zaburzenia równowagi. W ramach przygotowań do nauki chodzenia opiekun pomoże w zaopatrzeniu podopiecznej

- A. w trójnóg.
- B. w kulę łokciową.
- C. w balkonik z kółkami.
- D. w laskę inwalidzką składaną.

Zadanie 37.

W ramach bezpieczeństwa własnego opiekun medyczny zakłada rękawiczki w kontakcie

- A. z każdym chorym podopiecznym.
- B. z każdym chorym na salmonellozę.
- C. z każdym chorym nosicielem WZW I HIV.
- D. z każdym chorym na gruźlicę i prątkującym.

Zadanie 38.

Zużyty worek z moczem należy

- A. wyrzucić do worka na odpady medyczne.
- B. wyrzucić do worka na odpady komunalne.
- C. opróżnić do basenu i wyrzucić do worka na odpady medyczne.
- D. opróżnić do basenu i wyrzucić do worka na odpady komunalne.

Zadanie 39.

Po wykonaniu u pacjenta pomiaru temperatury ciała pod pachą termometr elektroniczny należy

- A. umyć detergentem.
- B. spłukać pod bieżącą wodą.
- C. zdezynfekować preparatem alkoholowym.
- D. zanurzyć w płynie dezynfekcyjnym na 30 minut.

Zadanie 40.

Bieliznę pościelową, która jest zanieczyszczona wydalينami pacjenta, opiekun powinien umieścić w worku koloru

- A. żółtego.
- B. czarnego.
- C. czerwonego.
- D. niebieskiego.